

Doğal Gaz Sektörü

TSKB

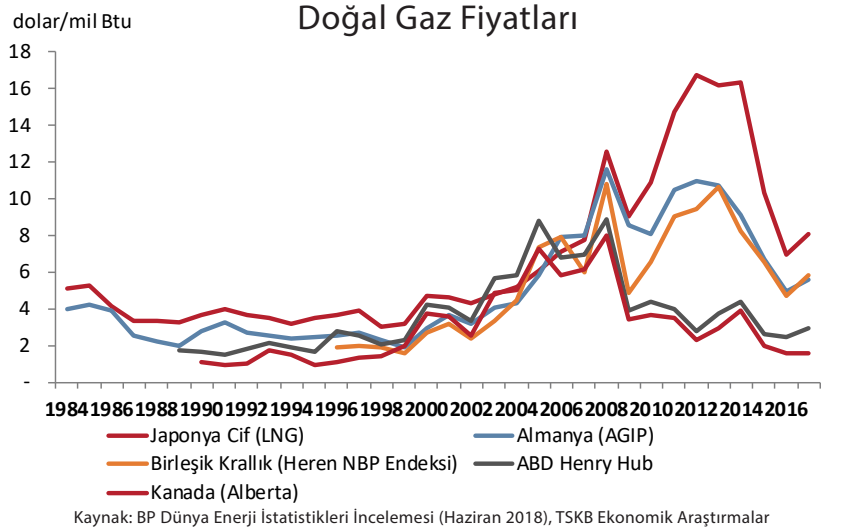
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası

www.tskb.com.tr

Doğal Gaz Sektörü Temel Bulgular

Küresel ölçekte yapılan enerji tüketim tahminlerine göre 2040 yılına kadar tüketimi artan tek fosil yakıtın doğal gaz olması beklenmektedir. Dünya enerji tüketiminde, 2030 yılında, doğal gazın kömürü geçmesi ve petrolden sonra en çok tüketilen ikinci enerji kaynağı olması öngörülmektedir.

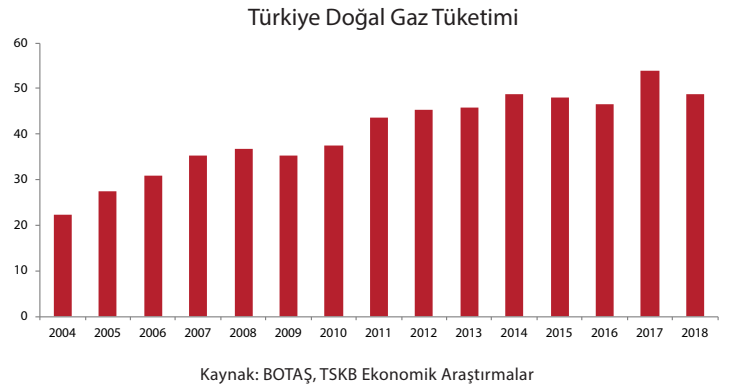
Doğal gaz fiyatları genel olarak birbirine paralel seyretilse de üretimi yüksek ülkelerde tümüyle ithalatçı ülkelere kıyasla daha düşük seviyelerde gerçekleşmektedir. 2011 yılında Japonya'da meydana gelen deprem sonrasında yaşanan nükleer santral kazası nedeniyle Japonya'nın nükleer enerji yerine LNG'yi ikame enerji kaynağı olarak kullanma politikası, Japonya'daki LNG fiyatlarını çok yüksek seviyelere çekmiştir. ABD, Avustralya, Malezya ve Endonezya gibi ülkelerin doğal gaz arzına önemli miktarlarda katılımı fiyatların seyrinde oldukça etkili olmuştur. Önümüzdeki dönemde LNG fiyatlarının boru hattıyla taşınan doğal gaz fiyatlarıyla rekabet edecek bir konuma gelmesi beklenmektedir.

Doğal Gaz Tüketimi

2017 yılında en yüksek doğal gaz tüketim değerine ulaşan Türkiye, 2018 yılında 48,85 bcm gaz tüketmiştir. 2018 yılında önceki yıla göre doğal gaz tüketimi yaklaşık %9 azalmıştır ve bu düşüş tüm zamanların en büyük düşüş oranı olarak kayıtlara geçmiştir. Yaklaşık 2,4 bcm'lik azalma ile elektrik üretimi/dönüşüm-çevrim santralleri ve 1,4 bcm'lik azalma ile sanayi tesisleri, tüketimdeki daralmanda başlıca rolü oynayan tüketim odakları olmuştur.

Yapılan yatırımlarla doğal gaz tüketiminin sağlanabildiği il sayısı 81'e çıkmış olup, yaklaşık 66 milyon insana doğal gaz erişimi imkânı sağlanmıştır. Buna rağmen, kışın kurak geçmesi ve yıl içinde yapılan yüksek oranlı zamlarla konutlardaki doğal gaz tüketimi önceki yıla göre yaklaşık 0,8 bcm azalmıştır.

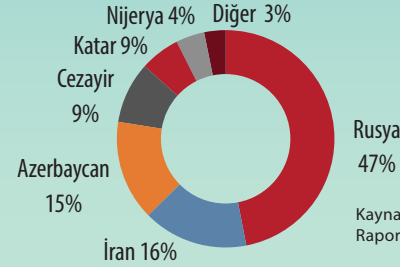
Doğal Gaz İthalatı

İthalatta LNG'nin payı her yıl artmakta olup LNG'nin toplam gaz ithalatındaki payı 2018 yılında %22,5 olarak gerçekleşmiştir. Küresel ölçekte LNG arzının büyümesi, Türkiye'de FSRU sayılarının artması ve LNG terminallerinin kapasitelerinin yükseltilmesi ile birlikte tüketime sunulan LNG miktarının önümüzdeki yıllarda artması beklenmektedir.

Toplam 23,6 bcm'lik miktar ile Türkiye'nin toplam doğal gaz ithalatının yaklaşık %47'si Rusya'dan sağlanmaktadır. İran ve Azerbaycan, doğal gazın boru hattı ile temin edildiği diğer ülkelerdir. 2018 yılında toplam 39 bcm gaz boru hatlarından tedarik edilmiştir. Geriye kalan 11,3 bcm miktarındaki kısım ise LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz) halinde 11 farklı ülkeden deniz tankerleri ile Türkiye'ye girmiştir.

2018 yılında Türkiye'de üretilen doğal gaz ile tüketimin ancak %0,9'u karşılanabilmiştir. 7 farklı il sınırları içinde (Edirne, Hatay ve Mardin'de 0,1 mcm'nin altında üretim gerçekleştirildiği için dikkate alınmamıştır) gerçekleştirilen üretimlerin toplam miktarı yaklaşık 428 mcm olarak gerçekleşmiştir.

Ülke Bazında Doğal Gaz İthalatı (2018)

Kaynak: EPDK Yıllık ve Aylık Doğal Gaz Sektörü Raporları, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye Doğal Gaz Sistemi

Geçmiş yıllarda kış dönemlerinde pik yapan talebin karşılanmasında zaman zaman zorluklar yaşanmış ve kesintiler meydana gelmiştir. Özellikle LNG depolama tesislerinde ve yer altı depolamalarında sağlanan artışla birlikte kısa dönem arz güvenliği bugünkü şartlarda sağlanmış durumdadır. 8 Ocak 2019 tarihinde günlük tüketim rekoru 245 mcm ile kırılmış olup arzla ilgili herhangi bir sorun yaşanmamıştır. Mevcut durumda günlük arz kapasitesi 310 mcm olarak açıklanmış olup bu kapasitenin geliştirilmesi ile ilgili çalışmaların ve yatırımların sürmesi beklenmektedir.

Arz güvenliği sadece teknik yeterliliklerle sağlanamayacağı için kaynakların çeşitlendirilmesi de önem arz etmektedir. LNG'nin payının yükselmesi ve LNG üreten ülkelerin çeşitlenmesi, bu anlamda piyasanın önümüzdeki yıllarda hareketleneceğini göstermektedir. LNG fiyatlarının düşeceği öngörüsü ile ülkemizde bu sektöre yatırımların artması da bir diğer beklentidir.

2019 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlayıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

